V „Požarnovarnostnem tednu“ so delegati bratskih republik obiskali Ptuj

Kot je znano, se je vršil od 2. do 9. oktobra t. l. »Požarnovarnostni teden«, ki je zajel široke ljudske množice in prikazal nujnost zaščite našega ljudskega premoženja pred uničevalcem — požarom. Po vseh KLO-jih so se vršili množični sestanki s predavanji o gasilstvu in preventivnih ukrepih, ki jih moramo podvzeti za preprečenje požarov. Gasilci sami so prirejali javne vaje, kjer se je ljudstvo lahko spoznalo z delom gasilcev in videlo, kako naporno je delo gasilcev kajti gasilcu ne sme in ne more biti žal v najlepšem spanju skočiti pokonci in hiteti bližnjemu v pomoč.

»Požarnovarnostnih tednov« pa niso priredili po vseh drugih republikah Jugoslavije. Gasilstvo je v Sloveniji najbolj razvito in ima v svojih vrstah vključenih največ članov, vsled česar se naše bratske republike zanimajo za naše delo. Poslale so v Slovenijo svoje delegate, da tukaj vidijo delo gasilstva ter vse dobre stvari prenesejo domov med svoje gasilce.

Delegacija, ki smo jo pričakovali, je prispela z avtobusom v Ptuj dne 7. oktobra. Prišli so: polkovnik Vujoševič Todo in major Slovenec Jožef iz glavne uprave NM Beograd; Vrhovec Milan, zastopnik MINOT-a LRS, Skicar Milan, poveljnik republiške gasilske zveze LRS; pporočnik Kovačevski Vlado iz LR Makedonije; pporočnik Grabčanovič Jusuf iz LR Bosne in Hercegovine, poročnik Jančič Milutin iz LR Bosne in Hercegovine; ppor. Grozdanovič Mato, šef gasilstva pri glavni upravi NM Beograd in Šoško Meho iz Sarajeva. Delegacijo so sprejeli: poverjenik za notranje zadeve tov. Fux Manek, šef uprave NM Ptuj tov. kapetan Kandrič Franc; gasilski referent okraja Ptuj, tov. Lužan Pavel ter poveljnik gasilske brigade Horvat Martin.

Delegacija si je najprej ogledala gasilsko razstavo v sindikalnem domu železničarjev v Ptuju, ki jim je zelo ugajala in so se o njej zelo pohvalno izrazili. Šef gasilstva za Jugoslavijo je dejal, da naša, kot okrajna razstava nadkriljuje ljubljansko in celjsko razstavo, ker je prikazana požarna varnost zelo življenjsko, tako da se na tej razstavi res lahko mnogo vidi.

Po ogledu razstave in kosilu smo se odpeljali proti Ormožu in si tam ogledali gasilski dom in inventar. Red v imenovanem društvu je delegaciji zelo ugajal in so se izrazili, da je tako društvo res vredno posnemati.

Ormožani so nam pokazali tudi izložbo, ki prikazuje delo gasilstva že iz 19. stoletja, kar je delegacijo zelo zanimalo. Nenehno so silili z vprašanji v predsednika gasilskega društva Ormož tov. Rakuša Ivana in poveljnika Havlas Riharda, ki sta jim vsako stvar podrobno opisala in analizirala.

Končno si je delegacija ogledala mesto Ormož, nakar smo se odpeljali proti vasi Sobetinci kjer smo si ogledali KOZ. Zadružnike smo našli pri nakladanju krompirja ter se zapletli v živahen pogovor. Naši delegati so bili kaj kmalu pripravljeni za delo ter si zavihali rokave in pričeli nasipavati krompir v vreče ter jih nakladati na avto. Zadružniki so z veseljem gledali tov. poporočnika Grozdanovič Mateja in Jančič Milutina, ki sta z največjo spretnostjo vezala vreče in jih nosila na avto. Predsednik zadruge Prelog Franc nam je hotel hkrati pokazati vse stvari v zadrugi ter nas vodil iz enega hleva v drugega, iz skladišča v skedenj in od tam v kovaško in mizarsko delavnico. Pokazal nam je gradnjo nove remize ter nam prinesel načrte, kako in kaj nameravajo graditi v bodočnosti. Tov. Grozdanovič je pričel ličkati koruzo, k čemer je omenil tov. major Slovenec Jože, da se to dela s strojem. Takoj so bili vsi delegati navdušeni, da bi jim predsednik to praktično pokazal, kar je končno tudi storil. Zadružniki so bili zelo veseli tega obiska, kar so izražali z živahnim pomenkom z delegacijo. Vsak je vedel nekaj povedati in čas je prav hitro potekal, zaradi česar smo se morali posloviti od zadružnikov ki so želeli, da jih zopet obiščemo.

Naša pot je šla proti Ptuju, kjer smo se poslovili od delegacije. Nadaljevala je pot proti Mariboru. Slovo je bilo dokaj prisrčno, saj smo se poslavljali od predstavnikov naših bratskih narodov.

L. P.

„Ograd“ v Ptuju je končal gradbena dela na drž. posestvu v Turnišču

Okrajno gradbeno podjetje je v vrsti svojih gradbišč, kot so: poslopje za osnovno šolo v Selah, kuhinja, goveji hlevi in 4 svinjaki na drž. posestvu v Dornavi, kuhinja in svinjaki na drž. posestvu v Zavrču, objekt na Strnišču ter pri delni dograditvi semenarne v Moškanjcih, pred kratkim končalo dela na dograditvi 4 novih objektov in adaptaciji kuhinje na državnem posestvu v Turnišču. Ob zaključitvi del je uprava drž. posestva priredila graditeljem družabni večer, na katerem je upravnik drž. posestva Turnišče ing. Lovše čestital graditeljem k solidni izvedbi gradbenih del, ki niso provizorniji, kot je bil prvoten namen, temveč poslopja, ki bodo desetletja služila svojim namenom.

Upravnik okrajnega gradbenega podjetja se je v imenu delovnega kolektiva zahvalil za izkazano gostoljubje ter sodelovanje pri gradnji omenjenih objektov ter izjavil, da bo kolektiv Okrajnega gradbenega podjetja tudi v bodoče, kot je do sedaj, izvrševal svoje naloge 100-odstotno ter s tem doprinašal svoj delež za čimprejšnjo zgraditev socializma v naši državi.

Ob tej priliki je tov. Draškovič v imenu sodelavcev na gradilišču poslopij veterinarske bolnišnice napovedal tekmovanje ekipi, ki samostojno gradi na Strnišču stanovanjski blok. Zidar tov. Grabar je tekmovanje v imenu ekipe sprejel. Celotni delovni kolektiv okrajnega gradbenega podjetja je s tem dokazal, kakor tudi z uspešno končanimi gradbenimi nalogami, da iste razume in z zavestjo izvršuje. Če bi bilo vprašanje nekvalificirane delovne sile za okrajno gradbeno podjetje ugodneje rešeno, bi bili tudi uspehi daleko večji. Toda kljub temu bo delovni kolektiv še v naprej vlagal vse svoje sile v povečevanju storilnosti ter tako nadoknadil manjkajoče delovne moči.

V. K.

Tatica Čižič Marta se je skrila v Ptuju v cerkev

Z vsakim dnem se v Ptuju dogajajo slučaji na trgu, v mesnicah in ostalih trgovinah ter povsod tam, kjer se zbirajo ljudje v večjih gručah, da jih nepričakovano okradejo delomrzneži in poklicni žeparji. Večkrat iščejo starejše in mlajše žene pomoči na postaji NM proti neznanim storilcem žepnih tatvin, ko so jim zmanjkale denarnice z dokumenti in denarjem ali iz torbic denarnice z živilskimi nakaznicami. Kljub veliki budnosti organov NM, ki stalno prežijo na škodljivce, ki se ukvarjajo s tatvinami, ter jih vendar nekaj uide prav zaradi tega, ker ljudje sami ne nudijo dovolj pomoči organom NM, kar pa bi sicer lahko storili. Bolj se zaveda te dolžnosti naša mladina, kar potrjuje slučaj, ki se je dogodil 8. t. m.

Na trgu v Ptuju je 8. oktobra t. l. prodajala Lovrec Ana iz Jiršovc . grozdje, zraven nje pa Čižič Marta iz Cvetlina, okraj Ivanec, LRH. Čižič Marta je ves čas, ko je prodajala grozdje na trgu, opazovala Lovrečevo, kam shranjuje denar, ki ga je izkupila za grozdje. Ko je potem Čižičeva grozdje razprodala, je izkoristila trenutno priliko ter ukradla denarnico svoji sosedi, nakar se je z vso naglico oddaljila. Lovrec Ana je tatvino opazila in takoj osumila svojo bivšo sosedo, ki jo je še videla bežati v bližnje javno stranišče. Zavpila je na ves glas: »Držite jo, okradla me je!« Na vse to je postala pozorna mladina in otroci, ki so se vračali iz šole. Stekli so za Čižičevo ter jo v straniščU tudi prijeli. Pritekla je še Lovrečeva, ki je skupno z mladino preiskala osumljeno ter našla pri njej denarnico, ki je pa bila prazna. Misleč, da je Čižičeva denar odvrgla, je Lovrečeva skupno z mladino začela iskati denar po straniščU, med tem pa je Čižičeva zopet zbežala ter se zatekla v cerkev v spovednico, kjer je v glasni molitvi prosila boga pomoči. Mladine seveda s tem ni odvrnila, da je ne bi ponovno prijela ter odvedla na postajo NM ter vso stvar pojasnila službujočemu organu NM.

Mladina je s tem dala vzgled vsem odraslim, kako je treba pomagati organom NM pri zasledovanju špekulantskih, kriminalnih ter vseh ostalih škodljivcev, ker se je vsak državljan dolžan boriti proti njim ter vsako stvar prijaviti najbližjim varnostnim organom.

Čižič Marta iz Cvetlina bo kljub prošnji za pomoč v spovednici prejela zasluženo plačilo za svoj tatinski podvig ter bo v času prestajanja kazni gotovo imela priliko premišljevati o tem, da je bolje pošteno živeti, kakor po neuspelih poskusih tatvine prositi boga za pomoč.

B. J.

Urejene ceste so ogledalo dobrega gospodarstva

V Sloveniji imamo komaj 5% moderniziranih cestišč, dočim je ostalih 95% makadamskih cest, to je cest z gramoznim cestiščem.

Znano je, da je voda največji sovražnik trdega cestišča. Sleherni je mogel ugotoviti dejstvo, da se pojavljajo kotanje in kolesnice na makadamskih cestah največ po daljši deževni dobi. Ko je cestišče od deževja razmočeno in zmehčano, se ozko platišče težko natovorjenega voza zareže globoko v gramozno plast, kolesa motornih vozil pa udarjajo v cestne luže, razškrope vodo ter s tem izpirajo pesek in vezilni material iz kotanj. Tako nastajajo na prometnih cestah kolesnice in globoke kotanje, ki otežkočajo promet, hkrati pa večajo prevozne stroške in kvarijo v ogromni meri prevozna sredstva, kar vse predstavlja lep del našega narodnega premoženja. Naša naloga je torej skrbeti za to, da bodo ceste gladke, kar bomo dosegli le z dobrim vzdrževanjem. Za to neizogibno vzdrževanje cest v Sloveniji je potrebna ogromna vsota denarja, katere za sedaj ob drugih nujnih nalogah naše graditve naša mlada država še ne premore. Iz tega razloga je naša dolžnost, da z lastnimi silami z udarniškim delom ter s prostovoljnimi vožnjami posipnega materiala tekom »Tedna cest«, ki se bo vršil vključno od 16. do vključno 23. oktobra t. l. pripomoremo k vzdrževanju našega cestnega omrežja.

Pri prostovoljnem delu poprimimo najprej tam, kjer bo naše delo imelo največji efekt. Največja obremenitev letnega proračuna za vzdrževanje cest je postavka za dobavo gramoza. Če upoštevamo dejstvo, da stane 1 prm gramoza, postavljen na cesto povprečno 300 din, tedaj bomo vedeli ceniti naše udarniško delo, ko bo pripravljen in na ceste navožen znaten del količine posipnega materiala, ki je za letno vzdrževanje naših cest neizogibno potrebna.

Prometne zveze so žile narodnega gospodarstva, ceste važen posrednik pri izvedbi petletnega plana. Dolžnost slehernega poedinca je, da v polni meri sodeluje pri prostovoljnem delu v »Tednu cest« tako, da bo opravljeno delo prineslo večje koristi in uspehe kot jih pričakujemo.

IZJAVA

Podpisana Gajzer Marija iz Nove vasi št. 5 preklicujem svojo izjavo, ker sem nasedla klevetam Kranjc Tomaža ter tako po nedolžnem okrivila tov. Kolenko Jožeta, kmeta v Novi vasi, da mi je kradel buče. Ker moj sum ni bil resničen, se čutim dolžna preklicati svoje izjave ter se zahvaljujem navedenemu, da je odstopil od tožbe.

Gajzer Marija

DOPISI

Zgornja Pristava, oktobra 1949.

Vsem ljudem Zgornje Pristave je bilo znano, kdaj je postal Glažar Martin poslovodja krojaške zadruge v Gorci - Dežno. Ta zadruga več ne obstoja. Glažarjeva potovanja v Ptuj in Maribor in njegova pomanjkljiva kontrola nad pomočnikoma Potočnik Stanislavom in Adolfom niso mogla voditi drugam kot v razpustitev zadruge.

Nikdo v Halozah ne dvomi, da je mogoče uspešno voditi zadruge vseh oblik, ako so njeni člani in funkcionarji na svojem mestu in ako opravljajo delo v korist delovnih ljudi. Nedelavnost in pohajkovanje nista rodila uspehov v privatnem sektorju gospodarstva, zato je logično, da v zadružnem toliko prej ne moreta, ker gre za interese družbe.

Po razsulu krojaške zadruge je bilo treba iskati vzroke, ki so onemogočili razvoj zadružno obrtne storilnosti. Kdor bi podcenjeval v krojaški zadrugi vprašanje sukanca, ne bi mogel odkriti špekulacije. Glažar je prejemal kontingente sukanca za zadružnike. Poslovodja sam in njegova pomočnika brata Potočnik Stanislav in Adolf, so sukanec kradli in prodajali po ceni din 300.— za 1000 metrov. Vinko iz Zg. Pristave je zadružni sukanec tako cenil, da ga je tudi plačeval po tej ceni. Glažar Martin bi s 30.000 metri sukanca, ki je last članov vinogradniško obdelovalne zadruge in ki ga je imel spravljenega doma, po tej ceni pridobil lepo vsoto denarja, kar pa mu je pri nas preprečila borba proti špekulantom.

Glažar Martin nam gotovo sam ne bi povedal, zakaj je morala biti zadruga razpuščena in zakaj se je njegovo poslovodstvo tako končalo. Težko bi od njega izvedeli, zakaj se je zagovarjal s pomočnikoma pred ljudskim sodiščem. Glažar se je imel že večkrat v življenju priliko prepričati, da morajo pošteni delovni ljudje preko težav do boljšega življenja, vendar temu ni tako verjel, kot bi lahko sedaj, ko se bo ločil za nekaj časa od naših skromnih ljudi, ki ne iščejo v zadružnem življenju možnosti špekulacij.

MV.

*

Markovci, oktobra 1949.

Markovčani smo svoj telovadni nastop priredili sicer že v preteklem mesecu, vendar mislimo, da je potrebno omeniti ta za vse telovadce v ptujskem okraju važen dogodek. Vidimo namreč da telesna vzgoja v našem okraju ne napreduje tako, kot bi bilo želeti in smatramo, da smo v Markovcih v tem pogledu na boljšem, kot so po drugih krajih. Da pa je zanimanje ljudstva za telovadbo veliko, nam potrjuje predvsem to, da je naš telovadni nastop obiskalo nad 1000 ljudi.

Dan našega telovadnega nastopa smo nestrpno pričakovali, ker smo v pripravo telovadnih točk vložili veliko truda. Večinoma smo jih pripravili sami. Najbolj uspela je točka naših članic »Rožmarin«, ki so jo izvedle brezhibno in v veliko navdušenje gledalcev. Zanimivi sta bili tudi točki članov na bradlji in drogu, v katerih so markovski fantje pokazali, da bi pod dobrim vodstvom in ob marljivem treningu lahko veliko dosegli. Iznenadil nas je med vsemi posebno tov. Obran Janez, katerega telovadne sposobnosti veliko obetajo, ter bi bilo potrebno omogočiti omenjenemu nadaljnji razvoj. Pionirji so se nam predstavili z narodnim kolom, toda tudi ostale njihove točke so izvedli zelo dobro. Presenečeni smo bili nad pogumnim nastopom male voditeljice pionirk. Zavčeve iz Nove vasi. Pred zaključkom so nam člani v simbolični vaji »Tam kjer teče bistra Zila« prikazali življenje in borbo koroških Slovencev ki kljub sramotni izdaji niso klonili, ampak nadaljujejo borbo za priključitev k svoji svobodni domovini. Vse točke je spremljala domača godba zaključili pa smo jih s himno.

Markovčani smo pokazali rezultat prizadevanja pri telesni vzgoji in njeni razširitvi. Želimo da bi nam bilo v doglednem času mogoče gledati podoben nastop v kakšni sosedni vasi, ali kje drugje v našem okraju in bomo potem lahko primerjali naše in njihove uspehe. Tako bomo s tekmovanjem kot v vseh panogah gospodarstva tekmovali tudi v razširjanju fizkulturnega gibanja, ker je oboje način s katerim bomo zgradili boljšo bodočnost.

ŠAH

Šahovski dvoboj gimnazija Ptuj : gimnazija Guštanj 4:4

Ob priliki gostovanja guštanjskih dijakov so ti odigrali z moštvom ptujske gimnazije šahovski dvoboj na osmih deskah. Pričakovati je bilo sigurno zmago Ptujčanov, saj imajo v svojih vrstah več šahistov, ki se lahko kot posamezniki merijo z najmočnejšimi slovenskimi šahisti. Toda gostje so presenetili in je malo manjkalo, da niso dvoboja odločili v svojo korist. Posebno zanimiva je bila partija na prvi deski med mladinskim prvakom Podkrajšek Janezom in Ramšakom iz Guštanja. Slednji si je proti rutiniranemu nasprotniku osvojil že kvaliteto in kmeta, toda Podkrajšek je z odlično igro izgubljeni material najprej povrnil nato pa s krasno igro prisilil nasprotnika k predaji. Tudi Toš je na drugi deski imel s Strucom mnogo posla. Na tretji deski je Podkrajšek Rudi moral pristati na remi. Na četrti deski je Košir edini od Ptujčanov partijo z lahkoto dobil. Zadnje deske pa so popolnoma odpovedale, saj so vsi razen Podboja, ki je igral neodločeno, partije izgubili. Posamezni rezultati so naslednji:

1. deska: Podkrajšek Janez : Ramšak 1:0, 2. deska: Toš : Štruc 1:0, 3. deska: Podkrajšek Rudi : Mlakar ½:½, 4. deska: Košir : Mrzel 1:0, 5. deska Šorli : Plešej 0:1, 6. deska: Podboj : Kramžar ½:½, 7. deska: Klinger : Kolar 0:1, 8. deska: Pišek : Hergouth 0:1.

K. M.

Brzoturnir za mesec oktober

V četrtek, dne 6. t. m. se je vršil v prostorih šahovske sekcije Ptuj redni brzoturnir za mesec oktober. Proti pričakovanju se je prijavilo za turnir kar osemnajst udeležencev. Vsekakor je to razveseljivo dejstvo, če pomislimo, da mora šah postati ljudska igra. Razveseljivo je tudi to, da je bila večina mladincev, ki resno posegajo po šahovski deski in beležijo doma kakor tudi drugod po Sloveniji in Jugoslaviji že vidne uspehe.

Prvo mesto je ponovno osvojil mladinski prvak Slovenije Podkrajšek Janez, ki je premagal vse svoje nasprotnike in dobil za osvojeno prvo mesto diplomo. Drugo mesto je pripadlo mladincu Tošu, ki se je prav tako razvil že v močnega igralca, samo da mu še manjka turnirske rutine. Toš je zmagal v 15. partijah. Sledi Rudolf 14, Pešl 12, Kancler, Podkrajšek R. 11, Kosmač 10, Ranfl, Perger 9½, Košir 9, Šorli 6½, Vittori 5 itd.

K. E.

PRVENSTVO PTUJA

Tekom tedna so bila odigrana nadaljnja dva kola. Odigrati še je treba samo eno kolo. Stanje na tabeli je še vedno nejasno, ker je mnogo partij preloženih in prekinjenih. Siguren prvak pa je vsekakor Podkrajšek Janez, ki ima 10 in pol točk in eno preloženo partijo, od 12 možnih točk.

Rezultati posameznih kol:

Enajsto kolo: Kancler : Šorli 0:1, Košir : Podkrajšek J. 0:1, Perger : Pešl 0:1, Farazin : Podkrajšek R. 0:1, Ryževski : Drofenik preloženo, Toš : Rudolf prekinjeno v izenačeni poziciji.

Dvanajsto kolo: Šorli : Kosmač 0:1, Podkrajšek J. : Kancler 1:0, Rudolf : Košir 1:0, Pešl : Toš 0:1, Drofenik : Perger in Farazin : Ryževski preloženo.

Prekinjene in preložene partije iz prejšnjih kol: Pešl : Ryževski 1:0.

Stanje na tabeli po predzadnjem kolu: Podkrajšek J. 10 in pol, Toš 8 in pol, Podkrajšek R. 8, Košir 7 (1), Pešl 6 (2), Rudolf 5 (4), Kosmač 4 (1), Šorli 4, Ryževski 3 (3), Farazin 1 (5), Perger 1 (2), Kancler 1 (1), Drofenik 0 (5).

ODBOJKA

Gimnazija Ptuj : gimnazija Guštanj 3:0

V nedeljo, 9. t. m. so gostovali v Ptuju dijaki guštanjske gimnazije. Odigrali so z moštvom ptujske gimnazije prijateljski dvoboj v odbojki. Domače moštvo je premagalo goste le s težavo, čeprav rezultat to ne oporeka. V vsakem setu so prišli Guštanjčani že krepko v vodstvo in so se morali Ptujčani boriti, z največjo požrtvovalnostjo, da so dvoboj odločili v svojo korist. Rezultati v setih so 15:12, 15:11 in 15:12. Z odlično igro je zlasti ugajal Bezjak Otmar (Ptuj). Sodil je dobro Košir.

K. M.

Sporočamo obiskovalcem okrajne gospodarske razstave, da je na lepakih naznačen popust na železnici mišljen za skupine nad deset ljudi.

VABILO! Vinska trgatev, grozdna sortna razstava, vrtna veselica bo na GOMILI v Slov. goricah v nedeljo, dne 16. oktobra 1949. Pričetek takoj popoldne. Vabi turizem Gomila.

V torek, dne 27. oktobra 1949 od 10. do 11. ure predpoldne **je bila izgubljena ženska torbica** znamke »Astra« na cesti na Sp. Bregu pri Ptuju. Ker je ura dragocen spomin, prosim poštenega najditelja, da jo proti dobri nagradi preda v upravi lista v Ptuju.

Kupim klavir v dobrem stanju v Ptuju ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista.

V najem vzamem dobro ohranjen klavir. Najemnina po dogovoru. Naslov v upravi.

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Koruznico lahko pripravimo v dobro krmo za govejo živino

Dipl. ing. Zorec Egon

Ne bo odveč spomniti naše zadružnike, da je tudi koruznica važna hrana našemu govedu. Sedaj je čas dokončnega pospravljanja poljskih pridelkov in se često dogodi, da ostane koruznica na polju ponekod v stavah, ponekod pa kar nepožeta. Brez dvoma je to skrajno negospodarsko postopanje in kaže na vse nerazumevanje važnosti koruznice kot živalske hrane. Goveji želodec je namreč tako zgrajen, da hrano najbolje izkoristi, če je ta v razredčenem stanju. Koncentrirano hrano, žita in druga krepka krmila moramo zato pokladati pomešana z manj prebavljivo hrano, ali pa pokladamo poleg te visokovredne hrane tudi seno, slamo itd., da se ta v želodcu med prebavo pomeša s koncentrirano hrano. Če ne krmimo na ta način, prehaja hrana nedovoljno izrabljena v gnoj, povzroča pa tudi lahko razna obolenja v prebavilih.

Govedo rabi torej takšno hrano, ki ni samo redilna, temveč tudi takšna, da napolni želodec. Navadno tudi vsaka polnilna hrana vsebuje gotov del, ki je hranilen. Tako hranilo je seno. Slama vsebuje večji del snovi, ki samo napolnijo želodec, zato je kot hranilo manj vredna. Toda goveji želodec ima še to posebnost, da tudi od težje prebavljivih snovi precejšen del prebavi. Navadno želodčni sok drugih rastlinojedcev tega ne zmore ter zato konj in prašičev na isti način ne moremo krmiti kakor govedа. Le v govejem želodcu so razne glive, ki razkrajajo tudi lesno vlaknino, ki je druge rastlinojede živali le malo ali sploh nič ne prebavijo. Govedo je torej možno preživeti tudi s slamo in drugo rastlinsko hrano, ki vsebuje mnogo lesne vlaknine.

Ajdova slama, pomešana z drugimi krmili, ni tako slaba krma za govedo, kakor se splošno misli. Če ji pri mešanju damo vlogo nadomestovanja druge polnilne krme, jo bomo s pridom uporabili, posebno še, če nam primanjkuje druge boljše krme. Mnogo je pa še drugih rastlin, ki vsebujejo dosti lesne vlaknine in ki bi bile dobra polnilna hrana, jih pa ne moremo uporabiti, ker so pretrde in jih govedo ne mara. Postanejo pa užitne, če jih na drobno zrežemo ali zmehčamo. Dobrodošla so takšna krmila v letih, ko primanjkuje boljše krme, toda razumen gospodar in zadružnik ne bo čakal takšnih let, temveč bo tudi v s krmo dobrih letih razmišljal, s čim bi seno nadomestil. Uvedel bo krmljenje z nadomestki tudi v letih, ko bo imel dovolj sena, zato pa bo redil več živine ali pa seno prodal, če ga bo imel preveč.

Takšna trda hrana, ki jo je treba šele predelati, da postane užitna, je med drugimi n. pr. trsno rožje, ki se po prirezovanju trte meče na kompost ali pa zažge. Mnogo sena bi prihranili, če bi enoletne rozge zmleli in jih pokladali preko zime volom, ali pa tudi v času, ko jih ni treba močneje hraniti, ker jih le redkeje vprežemo.

Bolj važna pa je koruznica. Jo sicer tudi že sedaj pokladajo govedu, vendar tako, da se živina z njo le moti z obiranjem listov, stebla pa pohodi v gnoj. Ta način izkoriščanja koruznice je seveda zelo preprost. V Vojvodini koruznico racionalneje izkoriščajo. S slamoreznico jo zrežejo na 1 do 2 cm dolge kose, pomešajo s plevami ali rezanico slame, poškropijo z vodo in pustijo stati vsaj 12 ur. V tem času se koruznica zmehča ter jo posoljeno in pomešano z repo pokladajo kravam. Ko voli ne delajo, dobijo zrezano koruznico pomešano s plevami, ali rezanico slame in malo repe. Kadar pa delajo, dobijo isti hrano pomešano z koruznim zdrobom. Koruznica v teh krajih popolnoma nadomestuje seno, ki ga v teh krajih primanjkuje in ki ga pokladajo le mladi živini, brejim kravam in volom, ko težko delajo.

V Ameriki so uporabo koruznice še bolj izpopolnili. Koruznice tam ne režejo s slamoreznico, temveč jo s posebnim strojem razcefrajo vzdolž stebla v tanke niti. Najmanj je prebavljiva namreč trda koža stebla, ki pa še ovira prebavo stržena. Ta stroj pa kožo odlušči, ki sicer ostane neprebavljena in ima pri prebavi vlogo polnilne hrane. Stroj se imenuje »šrider« in smo jih pred vojno uvažali iz Amerike.

Letos imamo mnogo koruznice na razpolago. Nespametno bi bilo če je ne bi izkoristili Ameriškin strojev, sicer ne moremo nabaviti, toda z načinom priprave v Vojvodini bomo gotovo lahko prihranili mnogo sena.

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Vrabl Jože — Naslov uredništva NAŠE DELO Ptuj — Tisk Mariborske tiskarne